

БЮЛЕТЕНЬ

Інституту Розвитку Аграрних Ринків

Випуск №23 (12)
(10 вересня 2010 року)

- 1. ПРОЕКТИ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА стор. 2*
- 2. ПОДІЇ, ФАКТИ стор. 10*
- 3. КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА стор. 14*

Бюлетень IPAR розсилається раз на місяць електронною поштою. Якщо ви бажаєте підписатися для отримання Бюлетеню – надсилайте вашу контактну інформацію. Чекаємо на ваші відгуки.

Контакти:

вул. Михайлівська 24 б, офіс 81, 83, м. Київ, Україна 01001
Тел. : +38 044 4907078, Факс: +38 044 2788414, E-mail: AKhvalinska@amdi.org.ua
www.amdi.org.ua

Директор IPAR, академік УАН - В.С. Андрієвський

Випуск підготувала
Анна Хвалінська, фахівець з питань зв'язків з громадськістю IPAR

1. ПРОЕКТИ АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА

ВРУ

Постанова «Про інформацію Кабінету Міністрів України про стан виконання Постанови Верховної Ради України від 8 липня 2010 року «Про всенародне обговорення проекту Податкового кодексу України» та визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень Верховної Ради України щодо проекту Податкового кодексу України»

Номер, дата реєстрації: 6509-ПЗ від 06.09.2010
Ініціатор: Народний депутат України Литвин В.М.

17 червня 2010 року було прийнято Постанову Верховної Ради України № 2353-VI «Про прийняття за основу проекту Податкового кодексу України»

Постановою Верховної Ради України від 8 липня 2010 року № 2454-VI «Про всенародне обговорення проекту Податкового кодексу України» визнано за необхідне винести проект Податкового кодексу України на всенародне обговорення.

Цією ж Постановою парламент доручив Кабінету Міністрів України узагальнити результати всенародного обговорення проекту Податкового кодексу України та подати їх до 5 вересня 2010 року до Верховної Ради України, а Комітету з питань податкової та митної політики до 10 вересня 2010 року внести доопрацьований з урахуванням результатів всенародного обговорення проект Кодексу на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

З метою створення належних умов для прийняття закону України про Державний бюджет України на 2011 рік на новій бюджетній та податковій основі вноситься зазначений проект Постанови Верховної Ради України.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Постанова «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про всенародне обговорення проекту Податкового кодексу України» №2454-VI від 08.07.2010 р. (щодо необхідності надання можливості Кабінету Міністрів України внести інший, більш збалансований проект Податкового кодексу України)»

Номер, дата реєстрації: 6509-П2 від 02.09.2010
Ініціатор: Народний депутат України Кармазін Ю.А.

17.06.2010 року Верховною Радою України було прийнято в першому читанні проект Податкового кодексу України №6509 від 15.06.2010 р.

Низька якість підготовленого проекту Податкового кодексу України призвела до різкої критики проекту, не тільки зі сторони різних суспільних груп, але й зі сторони більшості представників усіх, без виключення, фракцій Верховної Ради України.

Внаслідок цього на засіданні 08.07.2010 р. Верховна Рада України не змогла, як це планувалося розробниками проекту, провести друге читання цього проекту та прийняти його як закон.

Внесеним, за пропозицією Голови Верховної Ради України В.Литвина, проектом Постанови Верховної Ради України №6509-П1 «Про всенародне обговорення проекту Податкового кодексу України», прийнятим 08.07.2010 р. Кабінету Міністрів України було доручено:

1) забезпечити оприлюднення зазначеного в пункті 1 цієї Постанови тексту проекту Податкового кодексу України та належні умови для проведення його всенародного обговорення;

2) узагальнити результати всенародного обговорення проекту Податкового кодексу України та до 5 вересня 2010 року подати їх до Верховної Ради України.

Нищівна критика під час обговорення, і те, що до законопроекту 144 народними депутатами України було внесено більш ніж 8356 поправок, а за словами Прем'єр-міністра України М.Азарова, під час обговорення було внесено ще більш ніж 5000 пропозицій, примушує внести до Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про всенародне обговорення проекту Податкового кодексу України» №2454-VI від 08.07.2010 р. (щодо необхідності надання можливості Кабінету Міністрів України внести інший, більш збалансований проект Податкового кодексу України), виходячи з таких міркувань:

1) недостатньо якісний рівень підготовленого проекту Податкового кодексу України, що підтверджується справжнім шквалом обурення проектом зі сторони громадян України, що підтверджено й тим, що до проекту, який було прийнято під час 1 читання, 144 народними депутатами України було внесено більш ніж 8356 поправок, а під час обговорення ще більш ніж 5000 пропозицій, що, за умови розгляду цих пропозицій у порядку процедури другого читання, призведе до необхідності великих витрат на роздрукування порівняльних таблиць з текстом пропозицій та обговорення їх у залі, хоча всі учасники цього обговорення будуть знати, що сам ініціатор розгляду проекту Податкового кодексу України має вже іншу позицію щодо структури й позицій, які були викладені в цьому проекті;

2) необхідність кардинальної зміни структури й цілих розділів проекту Податкового кодексу України, що в другому читанні є неможливим після прийняття його під час першого читання;

3) необхідність надати можливість Кабінету Міністрів України, який уже має узгоджену позицію з коаліцією щодо того, що необхідно кардинально змінити в цьому проекті, отримати можливість внести до Верховної Ради України інший, більш збалансований проект Податкового кодексу України.

<http://zakon.rada.gov.ua>

Проект Податкового кодексу України

Реєстраційний номер 7101 від 07.09.2010

Ініціатори – Народний депутат України Катеринчук М.Д.

Народний депутат України Терьохін С.А.

Основною метою розробки проекту Податкового кодексу України стала необхідність систематизації та узагальнення нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері оподаткування. Необхідність розробки проекту регуляторного акта виникла з огляду на те, що діючі нормативно-правові акти з питань оподаткування були прийняті в різний час, різними суб'єктами владних повноважень, що призвело до неузгодженості їх правових норм, або навіть прогалин у законодавстві з питань оподаткування.

Розроблений проект Податкового кодексу України має на меті кодифікацію податкових законів, спрощення їх викладення, максимальне наближення принципів податкового та бухгалтерського обліків.

Прийняття вказаного акта забезпечить адаптацію фіскального законодавства України до принципів та директив Європейського Союзу, а у сфері тарифно-митного законодавства – до стандартів Світової організації торгівлі (з урахуванням інтересів внутрішніх системних ринків на перехідному етапі). Крім того, введення його в дію забезпечить уніфікацію правил оподаткування з міжнародними стандартами обліку та скасування дискримінаційних норм щодо окремих сфер або видів діяльності.

Податковий кодекс України як єдиний консолідований нормативно-правовий акт надасть можливість запобігти штучній податковій збитковості суб'єктів господарювання, створення єдиних справедливих підходів та прозорих правил нарахування та сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), забезпечить сталість податкового законодавства в державі. Зокрема Податковий кодекс направлений на вирішення наступних питань:

- *розмежування політичних та адміністративних аспектів податкової політики та забезпечення автономності і незалежності податкової системи.* Для цього необхідно всі функції щодо адміністрування податків максимально автоматизувати, зокрема виписати адміністративні регламенти щодо всіх процедур в податковому адмініструванні.

- *забезпечення максимальної “нейтральності” податкової системи щодо економіки.* Податкове законодавство не повинно впливати на конкурентноздатність компаній. Це означає, що рівень реального податкового навантаження не повинен залежати ні від місця розташування компанії, ні від її організаційної форми, дати заснування, типу засновників тощо. Необхідно впорядкувати систему надання податкових пільг та преференцій та створити дієву систему контролю за їх застосуванням. Всі податкові пільги повинні бути усвідомленими – і суспільство, і парламент повинні знати про їх наявність і оформити їх належним чином. Всі податкові пільги та преференції повинні бути цільовими – направленими на досягнення конкретного економічного результату.

- *забезпечення максимально можливого ступеню адаптації податкової системи до європейської та світових вимог.* Побудова системи оподаткування на основі принципів та механізмів зрозумілих для іноземців дозволить досягнути цілий ряд політичних цілей – інтеграції в ЕС та НАТО; економічних цілей – збільшення конкурентноздатності економіки та сприяння залученню іноземних інвестицій. Однак найголовніше – податкове законодавство побудоване у відповідності до вимог ЕС та ОЕСД дозволить ефективно боротися з корупцією.

- *сприяння залученню інвестицій до пріоритетних сфер економіки.* Діюча податкова система адаптована до первинного накопичення та перерозподілу власності – законодавство орієнтоване на стимулювання експорту продукції з низкою доданою вартістю (низькі податки на природокористування, відсутність експортних мит та наявність відшкодування ПДВ по операціям з експорту сировини), яка виробляється на підприємствах з неефективними технологіями (відсутність податку на капітал та нерухомість, відсутність оподаткування енергонеєфективних виробництв та низькі збори за забруднення навколишнього середовища). Все це доповнюється незрілою системою оподаткування операцій з капіталом, зокрема операцій з цінними паперами. В той же час в Україні достатньо високі податки в галузях з високою доданою вартістю та високою часткою заробітної плати в собівартості продукції. Податкову систему необхідно сформувати таким чином, щоб вона спонукала створенню в країні інвестиційно-інноваційної економіки – стимулювання розвитку переробних галузей економіки орієнтованих на внутрішній ринок за рахунок експортноорієнтованих підприємств добувної промисловості.

Недоліки чинного податкового законодавства призвели до втрати ним функції стимулювання підприємницької діяльності, воно не підсилює, а навпаки, значно послабляє мотивацію до праці фізичних осіб, не сприяє інвестиційним (інноваційним) процесам, у тому числі й за участю іноземних суб'єктів. Тяжкий податковий тягар сприяє розширенню сфери тіньової економіки і її криміналізації. Саме тому нинішній

стан податкового законодавства є незадовільним. У цілому ж проблема комплексного, системного реформування податкового законодавства залишається поки невирішеною. Однією з причин цього є відсутність Податкового кодексу України, який повинен відігравати роль системоутворюючого фактору податкового законодавства, виступаючи його ядром. Саме податковий кодекс покликаний забезпечити комплексний підхід у регулюванні податкових відносин, усунути недосконалість і неузгодженість податкового законодавства, забезпечити єдину й відносно стабільну законодавчу базу оподаткування, усунути численність підзаконних нормативно-правових актів і їх невідповідність законам, а також невідповідність актів податкового законодавства нормам інших галузей законодавства, забезпечити їх гармонізацію й взаємодію, усунути прогалини в правовому регулюванні податкових відносин, забезпечити взаємні й достатні правові гарантії суб'єктів цих відносин; усунути й пом'якшити частину несправедливо суворих норм відповідальності за податкові правопорушення, виходячи із принципів справедливості, розумності й достатності.

Реформування податкового законодавства України спрямовано на рішення наступних завдань:

- 1) законодавче забезпечення побудови й функціонування єдиної, логічно цільної й погодженої, стабільної й зрозумілої системи оподаткування України, закріплення правових механізмів взаємодії всіх її елементів;
- 2) визначення загальних принципів законодавчого регулювання податкових відносин;
- 3) законодавче збалансування публічних і приватних, загальнодержавних і регіональних інтересів;
- 4) визначення оптимального числа податків та зборів, зниження загального податкового тягаря;
- 5) упорядкування правового регулювання податкового контролю ;
- 6) удосконалювання системи відповідальності суб'єктів податкових відносин;
- 7) підвищення рівня правових гарантій суб'єктів сплати податків і зборів (обов'язкових платежів).

Рішення викладених завдань у правовій сфері з неминучістю повинне привести до позитивних змін як у соціально-економічній, так і в політичній сферах. Зміни в соціально-економічній сфері будуть обумовлені переходом від переважно фіскальної функції податкової системи до переважно стимулюючої. Следствием цього повинне стати поживлення виробництва, стимулювання інвестиційних і інноваційних процесів, збільшення числа платників податків, ріст дохідної частини бюджету. З одного боку, це створить передумови для розширення соціальних програм, фінансування бюджетної сфери, забезпечення соціального захисту незаможних груп населення. З другого боку, зазначені процеси повинні сприяти формуванню середнього класу як основи стабільного функціонування суспільства. Стабілізація відносин у соціально-економічній сфері як результат реформування податкового законодавства буде сприяти стабілізації суспільно-політичної ситуації в Україні, політичному структуруванню суспільства, створить передумови для виконання політичними партіями й іншими політичними інститутами країни властивих їм функцій.

Систему податкового законодавства складає Податковий кодекс України, поточні податкові закони, міжнародні договори, що регулюють питання оподаткування, а також інші нормативно-правові акти Кабінету Міністрів, міністерств і інших центральних органів виконавчої влади, рішення органів місцевого самоврядування, які регулюють податкові відносини.

Проект Податкового кодексу України побудовано за наступною логікою. Він складається із двох частин. Загальна частина охоплює сукупність норм, застосування яких розповсюджується на будь-який платіж, що входить до складу системи оподаткування. Це родові норми. У той же час Загальна частина поєднує два розділи. У першому (Загальні положення) сконцентровані переважно матеріальні норми, які

фіксують визначення податкового обов'язку шляхом закріплення низки законодавчих конструкцій (від компетенції відповідних органів до окремих елементів правового механізму податку). У другому розділі (Адміністративні положення) містяться норми, які регулюють певні дії, пов'язані з оподаткуванням, що носять переважно процесуальний характер. Це є принциповою підставою дволанковості Загальної частини податкового кодексу України. Особлива частина включає структуровану по главах за типами платежу сукупність законодавчих норм, що визначає законодавчі механізми всіх податків і зборів, що входять до системи оподаткування України згідно з положеннями Загальної частини.

Розділ I Загальної частини складається із десяти глав. Розміщення їх здійснюється наступним чином. Положення глави 1 «Загальні засади податкового регулювання» умовно можна розподілити на три блоки: а) норми, які визначають вихідні положення щодо правового впливу на сферу оподаткування. Тут містяться сталі норми, які визначають податкове законодавство та його дію, склад та співвідношення з іншим законодавством, компетенцію держави та територіальних громад стосовно регулювання оподаткування; б) норми, що визначають систему оподаткування та закріплюють родові поняття податку та збору, структуру податкового механізму без визначення елементів якого неможливо законодавчо закріпити обов'язок щодо сплати будь-якого податку чи збору; в) визначення основних термінів, що застосовуються в Податковому кодексі. Глави з другої до десятої концентрують норми, які деталізують кожен із елементів правового механізму податку (платник, об'єкт, база, ставка, тощо).

Розділ II Загальної частини складається з чотирнадцяти глав. Внутрішня структура цього розділу обумовлена специфікою взаємовідносин платників податків із контролюючими органами в процесі виконання податкового обов'язку, здійснення податкового контролю, а також притягнення до фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень. Норми цього розділу детально регламентують механізм виконання платниками обов'язку по сплаті податків і зборів, включаючи порядок визначення та узгодження податкових зобов'язань, залік і повернення надміру сплачених сум податків і зборів. Також цей розділ містить окремі глави, якими визначається забезпечення виконання податкового зобов'язання, примусове стягнення податкового боргу. Крім того, принципове значення для побудови системи відносин між платниками податків і контролюючими органами мають положення цього розділу, що визначають правовий режим податкової інформації та обліку платників податків.

Положення даного розділу, присвячені проведенню податкових перевірок, спрямовані на створення визначеної та прозорої системи відносин між платником податків та контролюючим органом, що дозволить підвищити ефективність проведення податкових перевірок, а також унеможливить зловживання правом з боку контролюючих органів.

Окрему главу присвячено визначенню основних засад фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень, у якій визначено умови притягнення до фінансової відповідальності, а також визначені окремі склади податкових правопорушень.

Особлива частина включає дев'ятнадцяти глав (з 25 по 43). Перші сімнадцять глав відповідно регулюють справляння загальнодержавних податків та зборів вичерпного переліку, закріпленого ст. 12 проекту Податкового кодексу України. Відповідно до цього переліку йдеться про послідовність глав Особливої частини. Внутрішня побудова кожної глави обумовлюється також положеннями Загальної частини (ст.10), де закріплено обов'язковий набір елементів правового механізму податку, необхідних для законодавчого регулювання. В окремих випадках деякі статті відображають специфічність справляння платежу (наприклад, акцизні марки при сплаті акцизу). Глава 42 фактично стосується не окремого типу платежу, а спеціального режиму виконання податкового обов'язку (спрощена система оподаткування). Закінчується Особлива

частина главою 43, яка регулює справляння одного місцевого податку та семи місцевих зборів.

На сьогоднішній день в Україні існує ряд законодавчих актів, що регулюють сферу оподаткування, які були прийняті в різний час та до яких вносились велика кількість змін. Крім того, положення нормативно-правових актів, що визначають порядок оподаткування з конкретного виду податку, не завжди узгоджуються з положеннями інших нормативно-правових актів, що призводить до наявності колізійних норм і як наслідок – до виникнення спорів між суб'єктами податкових правовідносин.

Проект Податкового кодексу України має стати першим в Україні кодифікованим законодавчим актом, який буде направлений на комплексне регулювання питань, пов'язаних з оподаткуванням.

Проект Податкового кодексу України розроблено з метою прийняття єдиного в Україні законодавчого акта, який об'єднає в собі норми, пов'язані з нарахуванням та сплатою податків, зборів (обов'язкових платежів) у державі.

Проектом Податкового кодексу України визначаються правові основи побудови та функціонування податкової системи, її структура та елементи.

При доопрацюванні законопроекту було враховано переважна більшість зауважень, висловлених з приводу його змісту Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради, Кабінетом Міністрів України, Національним банком України, Верховним Судом України тощо.

<http://zakon.rada.gov.ua>

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції»

Номер, дата реєстрації: 7094 від 06.09.2010

Ініціатор: Президент України Янукович В.Ф.

Проект Закону України "Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції" має встановити правові та організаційні засади забезпечення введення в обіг в Україні безпечної продукції.

Основними завданнями проекту Закону України "Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції" є:

1) забезпечення однозначності та прозорості у відносинах між суб'єктами господарювання і органами ринкового нагляду, зокрема, шляхом визначення обов'язків суб'єктів господарювання щодо забезпечення безпечності продукції, яку вони вводять в обіг та розповсюджують на ринку, а також за допомогою доказів доведення безпечності, за якими оцінюється безпечність продукції, та правил їх застосування;

2) підвищення рівня захисту права споживачів на безпеку продукції;

3) забезпечення доступу громадськості до необхідної інформації щодо безпечності продукції;

4) встановлення засад здійснення державного нагляду за додержанням суб'єктами господарювання загальної вимоги щодо безпечності продукції;

5) забезпечення законодавчого підґрунтя для створення в Україні системи оперативного взаємного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик (ця система з часом має стати основою для участі України в аналогічній європейській системі RAPEX);

6) адаптація законодавства України до відповідних актів законодавства Європейського Союзу про загальну безпеку продукції.

На сьогоднішні в Україні відсутній окремий законодавчий акт, який би чітко встановлював обов'язки суб'єктів господарювання щодо забезпечення безпечності продукції, що призначена для споживачів або за обґрунтовано передбачуваних умов

може бути використана споживачами. Така ситуація не сприяє забезпеченню однозначності та прозорості у відносинах між суб'єктами господарювання і органами державного нагляду та контролю, а також послаблює дієвий захист права споживачів на безпеку продукції.

Прийняття Закону України "Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції" має за мету заповнення зазначеної вище прогалини у правовому регулюванні забезпечення безпечності продукції.

Необхідно зазначити, що, зважаючи на курс європейської інтеграції та перспективи приєднання України до зони вільної торгівлі з Європейським Союзом, проект Закону України "Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції" має базуватися на положеннях відповідних актів законодавства ЄС, зокрема Директиви 2001/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 грудня 2001 року про загальну безпеку продукції. Слід наголосити на тому, що практично в усіх державах-членах Європейського Союзу діють окремі законодавчі акти, розроблені на основі цієї Директиви. Відповідно, Планом дій "Україна – Європейський Союз" передбачено адаптувати законодавство України до законодавства ЄС про загальну безпеку продукції.

<http://zakon.rada.gov.ua>

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про захист прав споживачів» (щодо інформації про харчову продукцію)

Номер, дата реєстрації: 7093 від 06.09.2010

Ініціатор: Народний депутат України Мірошніченко Ю.Р

Законопроект розроблено з метою усунення неузгодженостей між Законом України "Про захист прав споживачів" та Законом України "Про безпечність та якість харчових продуктів" щодо встановлення вимог до інформації про харчову продукцію.

Прийняття законопроекту обумовлене необхідністю усунення неузгодженостей між Законом України "Про захист прав споживачів" та Законом України "Про безпечність та якість харчових продуктів" щодо встановлення вимог до інформації про харчову продукцію.

Статтею 38 Закону України "Про безпечність та якість харчових продуктів" визначені вимоги до інформації про харчові продукти та зазначено, що забороняється обіг харчових продуктів, етикетування яких не відповідає цьому Закону та відповідним технічним регламентам.

Статтею 15 Закону України "Про захист прав споживачів" закріплено право споживачів на одержання інформації про продукцію, а також визначені вимоги до такої інформації.

Проте, положення статті 15 Закону України "Про захист прав споживачів" щодо вимог до інформації про продукцію мають загальний характер, оскільки стосуються всієї продукції і по суті встановлюють до інформації про харчові продукти вужчі вимоги, ніж передбачені Законом України "Про безпечність та якість харчових продуктів".

Таким чином, маємо ситуацію, коли різними законами визначаються різні вимоги до одного предмету регулювання, в даному випадку – вимоги до інформації про харчову продукцію.

Слід зазначити, що закон про безпечність та якість харчових продуктів покликаний регулювати відносини між органами виконавчої влади, виробниками та споживачами харчових продуктів і визначити правовий порядок забезпечення безпечності та якості харчових продуктів, що виробляються, знаходяться в обігу, імпортуються, експортуються.

Враховуючи, що зазначений Закон є спеціальним у сфері регулювання відносин, пов'язаних з обігом харчових продуктів, з метою забезпечення однакового застосування законодавства, пропонується закріпити вимоги до інформації про харчові продукти в цьому законодавчому акті.

<http://zakon.rada.gov.ua>

2. ПОДІЇ, ФАКТИ

08.09.2010

В Україні на 8 вересня 2010 року зібрано майже 30,4 млн. тонн зернових і зернобобових

За станом на 8 вересня 2010 р., згідно з оперативними даними, в Україні зібрано 30,38 млн. тонн зерна з площі 12,168 млн. га, що становить 83% від запланованого. Середня врожайність зернових і зернобобових культур становить 25 ц/га.

На сьогоднішній день триває збирання гречки. Зернової на зазначену дату намолочено 116,8 тис. тонн із 138,5 тис. га (65% від прогнозу) при середній урожайності 8,4 ц/га.

Аграрії також зібрали 117,2 тис. тонн проса з 76 тис. га, що становить 87% від прогнозу. При цьому середня врожайність зернової становить 15,4 ц/га.

Також до звітної дати намолочено 1,189 млн. тонн кукурудзи (12%) при середній урожайності 37,6 ц/га.

Крім того, намолочено 861,2 тис. тонн насіння соняшника з 571 тис. га (13% від прогнозу) при середній урожайності 15,1 ц/га.

Обмолочено 105 тис. га сої. Зібрано 146,5 тис. тонн олійної при середній урожайності 13,9 ц/га.

Також до 8 вересня аграрії накопали 565 тис. тонн цукрового буряка. Коренеплоди викопані з 18,2 тис. га (4% від запланованого).

[Анк-Інформ](#)

08.09.2010

Комітет ВРУ з питань аграрної політики відхилив законопроекти про введення заборони на експорт зерна

Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики й земельних відносин відхилив під час свого засідання проекти законодавчих актів про введення в Україні мораторію на експорт зерна. Про це повідомляє Українська аграрна конфедерація (УАК).

С. Стоянов, генеральний директор УАК, що брав участь у засіданні робочого комітету, запропонував відхилити вищезгадані документи як "як такі, що суперечать духу Конституції України й законам "Про підприємництво", "Про зерно й ринок зерна в Україні" і іншим законам.

Крім того, С. Стоянов додав, що названі проекти законодавчих актів "суперечать інтересам товаровиробників і інших учасників ринку зерна".

Нагадаємо, на даний момент у ВР зареєстрований законопроект №7061 від 30 серпня 2010 р. "Про внесення змін у Закон України "Про зерно й ринок зерна в Україні" (щодо повного забезпечення потреб держави в зерні) депутатів Компартії П. Симоненка і А. Ткаченка, що припускає введення мораторію на експорт зерна з України до 1 січня 2011 р.

[«BIZ.liga.net»](#)

07.09.2010

В Україні створений державний оператор ринку зерна

Уряд України створив Державну продовольчо-зернову корпорацію України. Про це говориться в постанові КМУ від 11 серпня 2010 р. №764.

Документом встановлюється, що повноваження по керуванню корпоративними правами держави відносно ДАК «Хліб України» здійснює Міністерство аграрної

політики. Також, відповідно до документа, ліквідуються 36 дочірніх підприємств ДАК «Хліб України».

КМУ доручає створити державне підприємство «Державна продовольчо-зернова корпорація України» і віднести його до сфери керування МінАп.

Статутний капітал підприємства формується шляхом передачі в нього цілісних майнових комплексів ліквідованих дочірніх підприємств компанії "Хліб України" з подальшим створенням на їхній базі відособлених підрозділів підприємства.

Державному операторові передається 36 елеваторів, комбінатів хлібопродуктів і хлібних баз, у тому числі Одеські й Миколаївський портові елеватори.

МінАп доручено в місячний строк затвердити статут підприємства, передбачивши в ньому, зокрема, що призначення на посаду й звільнення з посади керівника підприємства здійснює Кабмін за поданням міністра аграрної політики.

[Апк-Інформ](#)

07.09.2010

М. Азаров відмовився від програми розвитку українського села

Уряд М. Азарова визнав таким, що втратив дію розпорядження Кабінету міністрів України від 3 лютого 2010 р. № 121 "Про схвалення Концепції Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року". Про це говориться в розпорядженні Кабінету міністрів № 1761-р від 2 вересня 2010 р., оприлюдненому на Урядовому порталі.

Як повідомлялося раніше, уряд Ю. Тимошенко на засіданні 3 лютого 2010 р. схвалив Концепцію Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 р.

Метою цієї програми було визначено підвищення рівня життя сільського населення, охорона навколишнього природного середовища, збереження природних, трудових і виробничих ресурсів, підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва.

Концепція передбачала шляхи й способи рішення проблем сільських територій. Так, зокрема, планувалося створити сприятливі умови для проживання населення на сільських територіях шляхом впровадження соціальних стандартів і нормативів відповідно до європейського, розвитку об'єктів соціальної інфраструктури, сприяння створенню комунальних підприємств для побутового обслуговування сільського населення й благоустрою сільських населених пунктів, підвищення якості утворювальних послуг, розвитку сільського аграрного туризму, народних промислів, підприємництва й т.п.

Уряд Ю. Тимошенко відзначав, що виконання цієї програми забезпечить підвищення рівня зайнятості й збільшення доходів сільського населення, розвиток інженерної й соціальної інфраструктури сільських населених пунктів і поліпшення екологічної ситуації в сільській місцевості.

Передбачалося, що програма буде фінансуватися за рахунок засобів державного й місцевого бюджетів, а також сільських і селищних громад, приватних інвестицій. Крім того, планувалося залучення міжнародної технічної й фінансової допомоги.

Міністерство аграрної політики разом з іншими центральними органами виконавчої влади повинне було в тримісячний строк (до 3 травня 2010 р.) подати на розгляд КМУ проект Державної цільової програми.

[УНІАН](#)

07.09.2010

Рішення уряду України про скасування ПДВ для зернотрейдерів є правильним - С.Стоянов

Уряд України пропонує скасувати відшкодування ПДВ для зернотрейдерів, що є правильним рішенням. Таку думку висловив генеральний директор Української аграрної конфедерації Сергій Стоянов.

Він відзначив, що з ухваленням даного рішення, в першу чергу, обвинувачення в непрозорості в роботі зернотрейдерів припиняться.

«Навколо цього питання дуже багато інсинуацій, дуже багато різної неправди про те, що трейдери створюють «фірми-метелика», що вони крадуть. От для того, щоб була правда, і для того, щоб «її не розкрадали», потрібно зробити так, щоб не було ПДВ при зерні взагалі», - відзначив С.Стоянов.

Крім того, він вважає, що скасування ПДВ усуне «перекося в конкуренції на ринку», які виникають через нерівномірне відшкодування ПДВ компаніям-експортерам.

[Анк-Інформ](#)

07.09.2010

Мінекономіки має намір внести зміни в порядок розподілу тарифної квоти на ввіз в Україну цукру-сирцю

Прес-служба Мінекономіки України опублікувала на своєму сайті проект постанови КМУ "Про внесення змін у Порядок розподілу тарифної квоти на ввіз в Україну цукру-сирцю з тростини".

Як говориться в проекті постанови, оскільки з 1 січня 2011 р. Україні відповідно до Протоколу про вступ України до СОТ необхідно здійснити перехід до методу розподілу тарифної квоти за принципом "перший прийшов - першим обслуговуєшся", виникає необхідність внесення відповідних змін у постанову КМУ №1002. При цьому до 1 січня 2019 р. залишаються виділеними для Парагваю 260 т від загального обсягу тарифної квоти.

Крім того, проектом постанови пропонується ввести заходи щодо обліку використання тарифної квоти, зокрема, здійснювати видачу ліцензій за узгодженням з Мінагрополітики, впровадити систему інформування Кабінету Міністрів України щодо видачі Мінекономіки ліцензій на імпорт цукру-сирцю з тростини в межах тарифної квоти, його фактичного ввозу й переробки.

Разом з тим, ввіз цукру-сирцю з тростини в межах тарифної квоти здійснюється на підставі виданих Мінекономіки ліцензій. Ліцензії будуть видаватися на підставі заявок суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які будуть розглядатися в порядку їхнього надходження. До заявки суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності повинен додавати узгодження Мінагрополітики.

Варто нагадати, що вступаючи до Світової Організації Торгівлі, Україна зобов'язалася щорічно ввозити 260 тис. т тростинного цукру-сирцю по пільговій ставці 2% від митної вартості.

Як повідомлялося раніше, за станом на 1 вересня 2010 р. Україна використовувала 88,1% (близько 235,9 тис. т) річної квоти на ввіз в Україну тростинного цукру-сирцю. Залишок квоти склав 31,8 тис. т.

Згідно даним Мінекономіки, на 100% вибрана квота на імпорт даного продукту із Бразилії (157,5 тис. т), Куби (16,7 тис. т) і Гватемали (8,3 тис. т).

[Інформаційна компанія "ПроАгро"](#)

06.09.2010**КМУ збереже практику регулювання цін на соціальні товари – С. Тігіпко**

Віце-прем'єр-міністр України С. Тігіпко заявляє, що уряд не планує відмовлятися від практики регулювання цін на соціально значимі товари. Про це він заявив 3 вересня 2010 р. на прес-конференції в Києві, коментуючи інформацію про плани уряду скоротити перелік соціально значимих товарів, ціни на які регулюються державою.

"Сьогодні піти на те, щоб повністю відпустити контроль за цінами - у жодному разі. Така постанова - поки тільки провокація. Якогось остаточного варіанта немає. Тут ми будемо підходити надзвичайно обережно", - сказав С. Тігіпко.

У той же час, віце-прем'єр визнав, що з такою пропозицією звернулися власники мережних супермаркетів, але вона поки тільки обговорюється.

"Дійсно, була така ініціатива, щоб вийти на більше ринкові методи боротьби з зростанням цін на соціально значимі товари. Можливо, ми підемо на певні зміни, з огляду на позицію бізнесу. Бізнес говорить, що зараз ціни регулюються адміністраціями, а є бізнес-підприємства, мова йде про мережі супермаркетів, яким дуже важко регулювати ціни на той же хліб в окремих областях. На якісь такі моменти ми можемо піти", - пояснив С. Тігіпко.

[Інформаційна компанія "ПроАгро"](#)

4. КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

АГРАРНИЙ СЕКТОР ... ПОЗА ДПП?

КОРІНЕЦЬ Р.Я.

заступник директора ІРАР

Навколо проекту Закону України про державно-приватне партнерство у парламенті велися такі позиційні бої: було зареєстровано декілька версій законопроекту, депутати приймали законопроект і скасовували власне рішення...

І от Президент України Віктор Янукович підписав закон "Про державно-приватне партнерство", прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2010 р.. А далі тихо. Можливо, тому що літо, відпустки... Та й сам Закон набуває чинності через три місяці з дня його опублікування – 30 жовтня 2010 року.

Не секрет, що особливі надії покладалися на цей закон у зв'язку з підготовкою до футбольного Євро-2012. Та тут, мабуть, вже пізно говорити про започаткування нових футбольних проектів.

Один із авторів закону Наталія Королевська переконана головне, щоб Закон про ДПП не залишився на папері, а став дійсно працюючим документом.

Відповідно до Закону, державно-приватне партнерство - співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами - підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами.

До ознак державно-приватного партнерства належать:

забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера;

довготривалість відносин (від 5 до 50 років);

передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства;

внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством.

До основних принципів здійснення державно-приватного партнерства належать: рівність перед законом державних та приватних партнерів;

заборона будь-якої дискримінації прав державних чи приватних партнерів;

узгодження інтересів державних та приватних партнерів з метою отримання взаємної вигоди;

незмінність протягом усього строку дії договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, цільового призначення та форми власності об'єктів, що перебувають у державній або комунальній власності чи належать Автономній Республіці Крим, переданих приватному партнеру;

визнання державними та приватними партнерами прав і обов'язків, передбачених законодавством України та визначених умовами договору, укладеного у рамках державно-приватного партнерства;

справедливий розподіл між державним та приватним партнерами ризиків, пов'язаних з виконанням договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства; визначення приватного партнера на конкурсних засадах, крім випадків, встановлених законом.

Закон визначає, що ДПП застосовується в таких сферах:

пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування;

виробництво, транспортування і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу;

будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури;

машинобудування;

збір, очищення та розподілення води;

*охорона здоров'я;
туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт;
забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем;
оброблення відходів;
виробництво, розподілення та постачання електричної енергії;
управління нерухомістю.*

Якщо говорити про аграрний сектор у цьому законі, то прямо мова йде тільки про забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем.

Водночас, у Законі є розширювальна норма про те, що ДПП може застосовуватися в інших сферах діяльності, крім видів господарської діяльності, які відповідно до закону дозволяється здійснювати виключно державним підприємствам, установам та організаціям. Ця розширювальна норма є дуже важливою для інфраструктурних об'єктів АПК. Зокрема, оптових ринків сільськогосподарської продукції (ОРСП). Тільки дуже незначна частка ОРСП світу знаходиться у виключно приватній власності (5-7%). Такі ринки часто створюються із застосуванням різноманітних схем ДПП.

При цьому ДПП при створенні та забезпеченні діяльності ОРСП може здійснюватися як на етапах будівництва ОРСП (проекування, фінансування, саме будівництво), так і на етапах їх експлуатації.

Можна говорити й про інші сфери ДПП в аграрному секторі, наприклад, публічні елеватори, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, порти по перевалці сільськогосподарської продукції тощо. Застосування механізмів ДПП дозволить мобілізувати раніше невикористовувані ресурси приватно сектору, об'єднати їх з можливостями державного партнера.

Є кілька «але», про які варто сказати.

- Як правило, проекти ДПП потребують досвіду їх підготовки. Зрозуміло, що в Україні такого досвіду практично нема зовсім. Як і нема хоча на основі чужого досвіду відпрацьованих механізмів. Отже, комусь треба цей досвід вивчати і перетворювати його у праві норми та правила. .

- Як правило, проекти ДПП потребують тривалого часу підготовки.

- В Україні - як у державному, так і у приватному секторі - немає фахівців у цій сфері. Отже, їх треба готувати. А хто це робитиме?

- Чи готові приватні партнери повернути створений ними у рамках ДПП об'єкт державному партнеру?

- І головне: потрібна довіра між владою і бізнесом. Високий рівень довіри. Без цього Закон про ДПП не працюватиме. Яким би він досконалим не був. А з цим, традиційно, поки що, проблема. Велика проблема.

Загалом, ДПП – це договір між державним і приватним партнером. В рамках ДПП можуть укладатися договори про:

концесію;
спільну діяльність;
розподіл продукції;
інші договори.

Що таке «інші договори»? Поки що незрозуміло. Поняття надто широке.

Слід зазначити, що істотні умови договорів, що укладаються в рамках здійснення ДПП, мають відповідати вимогам, встановленим законами України.

Що це означає?

А те, що ДПП можна назвати практично будь-який договір між державним і приватним партнером, якщо він має ознаки ДПП, базується на принципах ДПП, відповідають вимогам, встановленим законами України.

Отже, для того, щоб ДПП не розминулося з аграрним сектором, Мінагрополітики вже мав би напрацьовувати відповідні механізми, будувати мости довіри, мости партнерства... державно-приватного.